

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/318/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7612221874
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Duditš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7612221874.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Duditša a členiek senátu JUDr. Jarmily Sopkovej Maximovej a JUDr. Dany Ferkovej v právnej veci žalobkyne R. K., nar. X. X. XXXX, bytom R., W. Č.. XXX/X, zastúpenej JUDr. Jánom Burocim, advokátom, so sídlom Spišská Nová Ves, Chrapčiakova č. 7, proti odporcovi RAPID life životná poisťovňa, a. s., so sídlom v Košiciach, Garbiarska č. 2, IČO: 31 690 904, zastúpenému JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Boženy Němcovej č. 22, v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 03.06.2013 č.k. 1C/359/2012-90 takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy odvolacieho konania 67,88 eur na účet advokáta JUDr. Jána Burociho do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej iba súd prvého stupňa) rozsudkom z 3.6.2013 č.k. 1C/359/2012-90 zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, so sídlom Alžbetina č. 41, Košice, sp. zn. 2C/81/2012 zo dňa 19.1.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.10.2012. Ďalším výrokom odložil vykonateľnosť tohto rozhodcovského rozsudku do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 416,39 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu prvého stupňa súdny poplatok z návrhu v sume 99,50 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že návrh žalobkyne je opodstatnený. Skutkový stav pritom posudzoval podľa ustanovení zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Súd prvého stupňa zistil, že napadnutý rozhodcovský rozsudok bol žalobkyni doručený 08.10.2012 a návrh bol na súde podaný v lehote podľa § 41 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní. Konanie nebolo sporné, že účastníci konania uzavreli dňa 22.10.2007 poisťovňu, ktorej súčasťou boli aj Všeobecné poisťovné podmienky (VPP), ktorých prevzatie žalobkyňa podpísala 22.10.2007. Súčasťou týchto Všeobecných poisťovných podmienok bolo aj osobitné zmluvné dojednanie č. 01/2007, na základe ktorého účastníci vyjadrili vôľu v prípade vzniku sporu, že sa namiesto súdneho konania podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle čl. XV týchto Všeobecných poisťovných podmienok. Súd prvého stupňa skonštatoval, že rozhodcovská zmluva môže byť uzavretá ako samostatná zmluva, alebo ako rozhodcovská doložka k zmluve. V tejto súvislosti skúmal, či rozhodcovská doložka obsiahnutá vo Všeobecných poisťovných podmienkach bola dojednaná jednotlivo. Súd prvého stupňa sa stotožnil s tvrdením žalovaného, že doložka bola individuálne dojednaná vzhľadom na listinný dôkaz, a to záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poisťovnej zmluve. V čl. XV Všeobecných poisťovných podmienok v súlade s osobitným zmluvným dojednaním sa účastníci dohodli

na riešení sporov v rozhodcovskom konaní, pričom však nešpecifikovali osobu rozhodcu, nedohodli sa ani na postupe jeho dodatočného ustanovenia v zmysle § 8 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní a tiež sa nedohodli na tom, že svoj spor predložia na rozhodnutie určitému stálemu rozhodcovskému súdu. Arbitrážny súd Košice je podľa Rokovacieho poriadku stálym rozhodcovským súdom. Súd prvého stupňa zmluvné dojednanie o rozhodcovskom konaní zhodnotil ako neurčitý právny úkon, ktorý je podľa § 37 Občianskeho zákonníka (OZ) neplatný a zároveň ako právny úkon, ktorý je v rozpore so zákonom č. 244/2002 Z.z., pokiaľ sa týka ust. § 8 ods. 1 a § 12 ods. 6. Ide pritom o absolútnu neplatnosť tohto úkonu. Preto súd prvého stupňa považoval rozhodcovskú zmluvu za neplatnú podľa § 40 ods. 1 písm. c) zákona o rozhodcovskom konaní. V ďalšej časti odôvodnenia rozsudku súd prvého stupňa uvádza, že je tu aj dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. j) Zákona o rozhodcovskom konaní. Rozhodca mal povinnosť pri rozhodovaní zohľadniť aj judikatúru Európskeho súdneho dvora, týkajúcu sa ochrany spotrebiteľa, ktorú súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku cituje. Konštatuje, že z rozhodcovského rozsudku nevyplýva, či rozhodca predmet sporu posudzoval z hľadiska ochrany spotrebiteľa a či posudzoval existenciu neprijateľných zmluvných podmienok. Vzhľadom na uvedené súd prvého stupňa vyhovel žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku a zároveň podľa § 40 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní rozhodol aj o odklade vykonateľnosti.

K námietkam žalovaného ohľadom miestnej príslušnosti uviedol, že miestna príslušnosť Okresného súdu Spišská Nová Ves bola daná, pretože rozhodcovské konanie vychádzalo zo spotrebiteľskej zmluvy. K povinnosti žalobkyne zaplatiť súdny poplatok súd prvého stupňa uviedol, že žalobkyňa ako spotrebiteľ je oslobodená od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona o súdnych poplatkoch. K nedostatku právomoci súdu na rozhodovanie o veci poukázal súd prvého stupňa na to, že postup podľa § 106 O.s.p. je možné zvoliť len vtedy, ak by sa vec mala podľa zmluvy účastníkov prejednať v rozhodcovskom konaní. Toto ustanovenie nie je použiteľné, pretože ust. § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. odkazuje na prejednanie návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku príslušným súdom. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a vyčíslil trovy konania, ktoré považoval za účelne vynaložené. O povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch.

Proti rozsudku podal včas odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. a ďalej z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. c) a f) O.s.p. a navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo všetkých jeho výrokoch a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie, alebo aby uložil súdu doplniť rozsudok o výrok o pokračovaní konania až do skončenia veci s poukazom na § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. zo súčasného zrušenia druhého, tretieho a štvrtého výroku rozsudku.

Žalovaný zastáva právny názor, že rozhodcovská doložka bola platná a v súlade s ňou a stanovenými podmienkami vo Všeobecných poisťných podmienkach rozhodoval Stály rozhodcovský súd. Žalovaný poukazuje na listinný dôkaz, a to záznam sprostredkovateľa poistenia o požiadavkách a potrebách klienta z 22.10.2007, ktorý súd prvého stupňa akceptoval, avšak nesprávne konštatoval neplatnosť rozhodcovskej doložky. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, či súd prvého stupňa vyhodnotil neplatnosť doložky v prípade, keď konštatoval jej individuálne dojednanie. V tejto súvislosti poukazuje na čl. XV VPP, ktorým si obe strany dojednali postup v rozhodcovskom konaní, poukazuje na postup žalovaného, ktorý si v zmysle dohodnutých pravidiel poveril Stály rozhodcovský súd vykonaním rozhodcovského konania. Žalovaný zotrváva na svojej žalobe proti žalobkyni podanej listom zo dňa 02.01.2012 rozhodcovskému súdu a žiada, aby súd prvého stupňa o merite veci konal až do právoplatného skončenia veci. V tejto súvislosti poukazuje na ust. § 43 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, podľa ktorého ak súd rozhodne o zrušení rozhodcovského rozsudku, pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe, alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Súd vo výrokovej časti podľa názoru žalovaného opomenul uviesť výrok o pokračovaní v ďalšom konaní. Žalovaný ďalej namieťa postup súdu prvého stupňa, ktorý sa nezaoberal otázkou právnej narokovateľnosti osobitnej pohľadávky vo výške 51,45 eur podľa čl. XVII bod bod 7a VPP. Žalovaný napáda prvý a druhý výrok rozsudku, rovnako aj výrok o priznaní trov konania o zaplatení súdneho poplatku.

V ďalšej časti odvolania žalovaný poukazuje na to, že považuje za nesprávne skutkový a právny záver súdu prvého stupňa o neplatnosti rozhodcovskej doložky. Poukázal na potrebu rozsahu skúmania samotného poisťného vzťahu medzi účastníkmi konania ako predbežnej otázky pre ustálenie skutkového stavu veci. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove

10CoE/51/2011. Žalovaný sa domnieva, že súd prvého stupňa nesprávne vyhodnocoval postup rozhodovania rozhodcovského súdu v skrátenej forme konania, v rámci ktorého nejasný arbitrážne konštatoval porušenie predpisov na ochranu spotrebiteľa.

Žalobkyňa navrhla rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny a uplatnila si náhradu trov odvolacieho konania. Uvádza, že zmluvný vzťah vznikol prijatím návrhu na uzavretie poisťnej zmluvy a spĺňa všetky znaky spotrebiteľského vzťahu. Poukazuje na zákaz neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách a na systém ochrany spotrebiteľa v Európskej únii. Prvostupňový súd nemohol žalobe nevyhovieť, pretože by porušil právne predpisy SR, princípy súkromného práva a došlo by aj k porušeniu záväzkov SR vyplývajúcich z členstva v Európskej únii. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva nebola uzatvorená alebo uzatvorená neplatne. Rozhodcovská doložka žalovaného bola opakovane vyhodnotená ako neprijateľná viacerými rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Súd prvého stupňa riadne a dostatočne zistil skutkový stav veci, na zistený skutkový stav aplikoval relevantné zákonné ustanovenia a tieto správnym spôsobom interpretoval. Rozsudok považuje odvolací súd za dostatočne odôvodnený a pri preskúmaní rozsudku a konania ktoré mu predchádzalo, nebola zistená existencia väd uvedených v ust. § 221 ods. 1 O.s.p.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa a konštatuje ich správnosť (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Súd prvého stupňa na základe dokazovania dospel k správne záveru o splnení zákonných podmienok pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ust. § 40 ods. 1 písm. c) a j) zákona o rozhodcovskom konaní, pretože rozhodcovská doložka, ktorá mala založiť právomoc rozhodcovského súdu je neplatná pre jej neurčitosť a navyše pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzne právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Súd prvého stupňa na podklade vykonaného dokazovania podrobne odôvodnil právne závery o aplikácii citovaných ustanovení § 40 ods. 1 písm. c) a j) zákona o rozhodcovskom konaní.

V konaní bolo nepochybne preukázané, že spôsob ustanovenia rozhodcov nebol dojednaný v súlade s ust. § 8 ods. 1 a 2 a § 12 ods. 6 Zákona o rozhodcovskom konaní, čo spôsobuje neurčitosť, nezrozumiteľnosť a neplatnosť rozhodcovskej zmluvy.

Za situácie, ak súd prvého stupňa zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu, správne rozhodol aj o odklade jeho vykonateľnosti.

Odvolací súd konštatuje, že po zrušení rozhodcovského rozsudku je povinnosťou súdu konať o nároku žalovaného proti žalobkyňi podľa § 43 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní. Tento následok nastáva priamo zo zákona a preto nie je potrebné, aby osobitným výrokom túto skutočnosť vyslovil súd, konajúci o návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny, vrátane výroku o trovách konania a o povinnosti zaplatiť súdny poplatok.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní úspešná, preto má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému. Trovy odvolacieho konania spočívajú v trovách právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby, a to vyjadrenie k odvolaniu vo výške 60,07 eur a režijný paušál vo výške 7,81 eur. Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. celkové trovy v sume 67,88 eur je žalovaný povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobkyne.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.